

Διαρρύθμιση Χειρουργείου

1. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ

Για να μπορεί να λειτουργεί σωστά το χειρουργείο, χρειάζεται να έχει κατάλληλη κτιριακή κατασκευή και διαρρύθμιση.

Ένα χειρουργείο που έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τις επιστημονικές προδιαγραφές προσφέρει θετικά αποτελέσματα στην όλη λειτουργία του. Το προσωπικό μπορεί να εργαστεί μέσα στους χώρους του πιο αποτελεσματικά, προσφέροντας ασφαλέστερες υπηρεσίες στους αρρώστους. Ένα σύγχρονο χειρουργείο εξασφαλίζει: Τον έλεγχο της μόλυνσης και κατά συνέπεια τον ασφαλή τρόπο επεμβάσεων μέσα σε ένα άνετο περιβάλλον.

Τα ιδεώδη χειρουργεία πρέπει να βρίσκονται μακριά από τις νοσηλευτικές μονάδες. Ο ιδεώδης σχεδιασμός ενός χειρουργείου προϋποθέτει στενή συνεργασία μεταξύ Αρχιτεκτόνων, Μηχανικών, Ιατρών και Νοσηλευτών.

Για να συγκροτηθεί και να κτιστεί ένα χειρουργείο χρειάζεται να λαμβάνονται υπόψη ορισμένοι παράγοντες όπως:

α) η τοποθεσία, β) οι χώροι, γ) η κυκλοφορία, δ) ο εφοδιασμός του υλικού και ε) ο αερισμός.

2. ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Η τοποθεσία του χειρουργείου χρειάζεται να εκπληρώνει τους παρακάτω όρους:

– Να προστατεύει το χειρουργείο από ανεπιθύμητη κυκλοφορία.

- Να επικοινωνεί εύκολα με τα διάφορα εργαστήρια: όπως παθολογο-ανατομικό, φαρμακείο, τράπεζα αίματος, Μικροβιολογικό κ.ά.
- Να επικοινωνεί με την αποστείρωση και τη μονάδα απολύμανσης.
- Να επικοινωνεί με τις χειρουργικές κλινικές με τους ανελκυστήρες.
- Να μπορούν να εξυπηρετούνται εύκολα οι εξωτερικοί ασθενείς και τα επείγοντα χειρουργικά περιστατικά.

Η πιο κατάλληλη τοποθεσία θεωρείται σήμερα, ο χώρος στους κατώτερους ορόφους του κτιρίου και όχι στους επάνω, όπως ήταν παλιότερα, γιατί ο φωτισμός και ο αερισμός του χειρουργείου ρυθμίζεται τεχνικά.

Η έκταση και ο αριθμός των χειρουργικών αιθουσών πρέπει να έχει σχέση με τον αριθμό των χειρουργικών κλινικών του νοσοκομείου και των χειρουργικών ειδικοτήτων που πρόκειται να εξυπηρετηθούν. Ο αίθουσες χειρουργείου χρειάζεται να είναι ανάλογες με τις χειρουργικές κλίνες π.χ. Σε νοσοκομεία με 100 χειρουργικές κλίνες χρειάζονται 2-3 χειρουργικές αίθουσες.

Σε νοσοκομεία 500-600 χειρουργικών κλινικών, απαιτούνται 10-15 χειρουργικές αίθουσες, εκτός από τις αίθουσες για μικρές ή διαγνωστικές επεμβάσεις.

Πολλά σχέδια για τη διάταξη των χώρων του χειρουργείου έχουν δοκιμασθεί. Φαίνεται ότι η πιο κατάλληλη διάταξη είναι σε σχήμα τετραγώνου ή ορθογώνιου.

Παράγοντες σοβαροί που επηρεάζουν το σχέδιο του χειρουργείου και πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνονται υπόψη είναι: η κυκλοφορία των ατόμων που εργάζονται σ' αυτό και ο εύκολος εφοδιασμός σε υλικό.

3. ΟΙ ΧΩΡΟΙ ΤΟΥ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ

Στο χειρουργείο πρέπει να χρησιμοποιούνται απαλά χρώματα για να μη κουράζει τα μάτια τόσο του προσωπικού όσο και των αρρώστων. Τα έντονα χρώματα να χρησιμοποιούνται στην είσοδο και έξοδο για να γίνεται ο διαχωρισμός της σπητικής και άσπης Ζώνης.

Η οροφή και οι τοίχοι των αιθουσών του χειρουργείου πρέπει να είναι κτισμένοι από ειδικό υλικό, ώστε να αντέχουν για να καθαρίζονται εύκολα. Πλακάκια ή τζάμια δεν πρέπει να τοποθετούνται στους τοίχους

γιατί εύκολα σπάζουν και αναπτύσσονται μικρόβια. Οι τοίχοι να είναι χωρίς γωνίες, τα δε πατώματα να είναι κατασκευασμένα με ειδικό υλικό ώστε να μην προκαλείται στατικός ηλεκτρισμός. Να έχουν λια επιφάνεια για να πλένονται εύκολα.

Οι αίθουσες να μην έχουν ράφια, να έχουν παροχή αερίων όπως οξυγόνου, Πρωτοξειδίου του αζώτου καθώς και κενού αέρος για αναρρόφηση. Όλοι οι σωλήνες παροχής ηλεκτρικού ρεύματος να έχουν γείωση. Οι αίθουσες να έχουν σωστό σύστημα αερισμού και θέρμανσης.

Τέλος για την πρόληψη πυρκαγιάς πρέπει να υπάρχουν αρκετές πόρτες εξόδου.

Αίθουσα παραλαβής ασθενών

Η αίθουσα αυτή είναι ζωτικής σημασίας για τη διαμόρφωση καλών εντυπώσεων του αρρώστου κατά την είσοδό του στο χειρουργείο. Ο χώρος αυτός χρειάζεται να 'ναι ευρύχωρος, άνετος και το περιβάλλον ευχάριστο. Βρίσκεται δε στην είσοδο του χειρουργείου χωρίς να επικοινωνεί άμεσα με αυτό.

Σκοπός αυτού του χώρου είναι η πρόληψη ενδοноσοκομειακών λοιμώξεων με την αντικατάσταση του ιματισμού του αρρώστου και του φορείου με καθαρό προτού μεταφερθεί στο κυρίως χειρουργείο.

Αίθουσα αναισθησίας

Η αίθουσα αναισθησίας χρειάζεται να 'ναι αρκετά μεγάλη ώστε να διευκολύνεται είτε η μεταφορά είτε η παραμονή του αρρώστου σ' αυτό, με το κρεβάτι του ή με το τροχήλατο φορείο μαζί με το μηχάνημα αναισθησίας και το υλικό.

Ο χώρος αυτός πρέπει να έχει ντουλάπια με συρτάρια για να φυλάσσεται το αναισθητικό υλικό με τον κατάλογο των φαρμάκων για τον έλεγχο αυτών. Οι τάσεις των τελευταίων χρόνων είναι, οι τοίχοι να έχουν φωτινά χρώματα, τα δε πατώματα να 'ναι αντιστατικά και η παροχή αερίων και αναρρόφησης να είναι ενσωματωμένη.

Αίθουσα χειρουργείου

Το κυρίως χειρουργείο στο οποίο μεταφέρεται ο άρρωστος, συνήθως μετά την αναισθησία, αποτελεί και το βασικό χώρο του χειρουργείου.

γείου. Σ' αυτό το υλικό είναι έτοιμο και τακτοποιημένο για την επέμβαση, καθώς και όλο το προσωπικό που θα πάρει μέρος.

Αίθουσα αποστείρωσης υλικού

Όλα τα νοσοκομεία σήμερα διαθέτουν κεντρική αποστείρωση, αλλά πολλά νοσοκομεία πλέον της κεντρικής αποστείρωσης, τα χειρουργεία διαθέτουν και δική τους αποστείρωση για καλλίτερη ασφάλεια.

Το αποστειρωμένο υλικό πρέπει να 'ναι αποθηκευμένο σε ιδιαίτερο χώρο έτσι ώστε να μην υπάρχει άμεση επικοινωνία με το χώρο που αποστειρώνεται το υλικό, γιατί ο ατμός, η υψηλή θερμοκρασία και η υγρασία επηρεάζουν σημαντικά το αποστειρωμένο υλικό. Επίσης δεν πρέπει να επικοινωνεί ο χώρος της αποστείρωσης και του αποστειρωμένου υλικού με το κυρίως χειρουργείο γιατί έτσι αυξάνεται ο κίνδυνος των λοιμώξεων. Η αποστείρωση δεν πρέπει να διαθέτει και κατάλληλο αερισμό.

Δωμάτιο υλικού

Σ' αυτό τοποθετείται μόνο το αποστειρωμένο υλικό, όπως ιματισμός, εργαλεία, διάφοροι δίσκοι, πακέτα κ.λ.π.. Σ' αυτό το χώρο ετοιμάζεται και το τραπέζι του εργαλειοδότη. Αν η επέμβαση αναβληθεί, τότε το τραπέζι που είχε ετοιμασθεί μπορεί να συμπληρωθεί και να χρησιμοποιηθεί σε μια άλλη επέμβαση.

Δωμάτιο πλύσεως εργαλείων

Αυτός είναι ο χώρος όπου παλιότερα όλα τα εργαλεία μετά από κάθε επέμβαση μεταφέρονταν, πλένονταν και ετοιμάζονταν για αποστείρωση.

Στα καινούργια και πιο οργανωμένα νοσοκομεία όλη η δουλειά γίνεται στην αποστείρωση.

Χώρος πλύσεως προσωπικού

Αυτός ο χώρος μπορεί να είναι ο προθάλαμος του κυρίως χειρουργείου που θα γίνει η επέμβαση. Αν υπάρχει αρκετός χώρος μπορεί το προσωπικό να φορέσει την αποστειρωμένη ρόμπα και τα γάντια σ' αυτό.